

Uttalelse fra reinbeitedistriktene om statlig reguleringsplan med konsekvensutredninger for Evenes flystasjon og Harstad/Narvik lufthavn

Det vises til høringsbrev og muntlig avtale med Forsvarsbyggs saksbehandler Margrete Breivik Dahl om utsatt høringsfrist til 20. juni for å kunne ha konsultasjonsmøte som bakgrunn.

Reinbeitedistriktene Grovfjord, Frostisen og Tjeldøy /Kongsvikdalen avga 12.12. 2018 en felles uttalelse om reguleringsplanen etter et konsultasjonsmøte 26.11.2018. Etter nytt konsultasjonsmøte 19.06.2019 vil distriktene med dette avgi fornyet uttalelse til reguleringsplanen. Vi står fast ved vår uttalelse av 12.12.2018, se vedlegg, men vil framheve følgende med henvisning til vedleggets punkter:

I nytt konsultasjonsmøte bekreftet Forsvarsdepartementets (FD) representant at Staten erkjenner sine forpliktelser etter folkeretten og sine privatrettslige forpliktelser til å erstatte eventuelle tap som kan tilbakeføres til virksomheten ved flybasen, men Staten ser ingen grunn til å formalisere dette ytterligere. Reinbeitedistriktene tar dette til etterretning (pkt. 2, pkt. 4a,4b). Av de konkrete punktene i vår opprinnelige uttalelse vil vi peke på et antall punkter som distriktene er spesielt opptatt av å få formalisert eller konkretisert:

- (A) Både FD og Forsvaret har gitt klart uttrykk for at *minimumsflyhøydene* (pkt. 4c) vil bli etterlevd så langt som mulig. Vi krever likevel at disse skal formaliseres i et dokument som er forpliktende for Forsvaret.
- (B) Det er helt vesentlig for reindrifta at det etableres et formelt *kontaktorgan* (pkt. 4g) og utvikles en konkret *kommunikasjonsplan* (pkt. 4h) som omfatter både *varslingsrutiner* (pkt. 4h i og 4h ii) og et opplegg med *faste møter* (4h iii).
- (C) Det er også helt vesentlig at det etableres en beredskap for praktiske *tiltak/tiltaksplan* (4i) ved akutt/uønskede hendelser. Vi ser for oss at dette kan bli særlig aktuelt for Grovfjord reinbeitedistrikt på grunn av distriktets nærhet til flyplassen. Dette kan måtte omfatte både flytting, evt. ved hjelp av trailer eller helikopter, og foring av rein, oppsetting av midlertidige installasjoner osv. Slike tapsforebyggende kostnader er dyre, og det må etableres rutiner som gjør nødvendige tiltak gjennomførbare på en minst mulig byråkratisk måte.
- (D) Det må etableres et eget *miljøoppfølgingsprogram/overvåkingsprogram* for reindrifta (pkt. 4l iv) må settes i gang, fortrinnsvis høsten 2019. Et antall rein i hvert distrikt må utstyres med GPS-sendere/e-bjeller slik at man får et grunnlag for å vurdere hvorvidt reinens bevegelser endres som følge av aktiviteten ved flybasen.
  - For å ha et grunnlag for sammenlikning med det etableres en basislinje med minst 2år for å ha et sammenlikningsgrunnlag

- Situasjonen er ulik for de aktuelle distriktene. Påsett av utstyret på reinen kan skje i tidsrommet juli - november, noe ulikt for distriktene, og ulikt avhengig av forholdene det enkelte år.
  - Påsett og avtaking av utstyret er utfordrende arbeidsmessig og kan kreve praktisk hjelp av mannskaper, evt. også med helikopter for å sikre samling av reinflokken. Det må sikres finansiering av dette.
  - Parallelt med GPS/e-bjelle-tiltaket må det sikres dokumentasjon både av Luftforsvarets aktivitet og reinens beitebruk fra hvert av distriktene gjennom loggføring.
  - Overvåkingsprogrammet må driftes av et uavhengig forskningsmiljø som både innehar nødvendig kompetanse og tillit hos begge parter.
  - Det må etableres rapporteringsrutiner både med sikte på langsiktig evaluering og umiddelbare tiltak.
    - Det rapporteres til *kontaktorganet* nevnt over som må ha ansvaret for iverksetting av tiltak som følge av resultater fra programmet.
  - Programmet må etableres for en periode av minst 5 til 7 år og må kunne forlenges om en av partene krever det.
  - Nødvendige tiltak må etter *kontaktorganets* vedtak kunne iverksettes så snart man ser at det er grunnlag for det.
- (E) Utover dette kom det fram i konsultasjonsmøtet 19.06.2019 at det planlegges et bygd et sperregjerde. Vi vil generelt påpeke at alle gjerder og andre evt. installasjoner som planlegges i terrenget og potensielt kan forstyrre dyrenes bevegelser, først må oppføres etter befaring sammen med det aktuelle reinbeitedistrikt av planlagt trase.

For øvrig viser vi til vår tidligere uttalelse fra desember 2018, se vedlegg.

Lars Mikkil Sara
(sign)

Frostisen reinbeitedistrikt
9325Bardufoss/

Anders S. Huva
(sign)

Tjeldøy/Kongsvik reinbeitedistrikt
9436 Kongsvik/

Britta Olsen
(sign)

Grovfjord reinbeitedistrikt
9445 Tovik

Jan Åge Riseth
Rådgiver reindrift
NORCE